

Tartalom

Az evolúció és revolúció jelentése, és különféle megjelenéseik a világban. Milyen fontos hatásokkal bírnak, és miért érdemes foglalkozni velük?

Megjegyzés

Az evolúcióval több rész foglalkozik később a könyvben. Itt csak a legfontosabbakat foglalom össze, ezért ez egy rövid téma.

Evolúció - revolúció

(Azonosító: 008; Változat: 01)

Pozíció a műben

Előszó

A világ működése

Bevezetés

Elvek

Relatív és abszolút
Visszacsatolás

Evolúció - revolúció

Tartalom és forma
Az elme minősége
Az etika elvei
Program

Alapok

Élet

Elme

Ember

Társadalom

Egység

Program

Az ember élete

1. Evolúció, revolúció és megjelenéseik a világban	2
2. Az evolúció jelentősége.....	3

1. Evolúció, revolúció és megjelenéseik a világban

(Az evolúcióval több téma foglalkozik a könyvben az élet részben. Ezért itt csak a legfontosabbak szerepelnek.)

Az evolúció tág értelemben egy lassú, fokozatos, bizonyos irányban haladó változást jelent.

Ezt gyakran kiegészíti a revolúció, vagyis egy ritkán fellépő, hirtelen, nagyfokú változás.

Utóbbinak többféle oka lehet, például a rendszeren belül felépülő feszültségek, mint például a társadalmi forradalmak esetén, vagy valamilyen külső behatás, mint ahogyan a dinoszauruszokat eltörölte az a bizonyos meteorit.

Az evolúciót leggyakrabban az élet kapcsán emlegetik, de a változás e formája a világ számos egyéb jelenségében is megfigyelhető.

Például a következőkben:

- A **világmindenség**, az univerzum fejlődése.
- A **bonyolult problémák** megoldásához való fokozatos közelítés.
- Az ember **személyiségének** lassú alakulása. (Legalábbis a gyerekkor után.)
- A **viselkedés** alakulása. Az állatokra és az emberre is jellemző a kondicionálódás, vagyis az, hogy a viselkedésüket a környezettől kapott pozitív vagy negatív, kellemes vagy kellemetlen reakciók alapján módosítják. Hasonló folyamat, ahogyan az ember valamiben fokozatosan gyakorlatot szerez. Ezen kívül, mivel az ember életének problémái gyakran bonyolultak, sokszor akkor sincs más választásunk, mint próbálgatni, ha ésszel próbálunk élni.
- A **társadalmi normák** változása. Ezek gyakran hosszú ideig stabilak, majd igen gyorsan képesek megváltozni, illetve az egyes normák eltűnni.
- A **politikai alakulatok** formálódása. Például az egyes országok intézményi berendezkedése, joganyaga, társadalmi viszonyai is nagyrészt ilyen hosszasan, fokozatosan fejlődés eredménye. Forradalmak idején ugyanakkor tisztán megjelenik a hirtelen változás is.

- A **gazdaságban**, különösen a piacon, több szempontból is megjelenik az evolúció. Így például a vállalatok vagy a különféle árucikkek versenyében, cserélődésében, alakulásában.
- A **tudomány** különféle elméletei, paradigmái is általában hosszú ideig fejlődnek lépésenként, nyugodtan, míg esetenként az új megfigyelések, forradalmi gondolatok a feje tetejére állítják a dolgokat. Ilyen volt például a fizikában, amikor a newtoni világbéket felváltotta az einsteini.

Az evolúció-revolúció részletesebb tárgyalását lásd 'Az evolúció általában' témában. Az említett példákhoz lásd a következő témákat: 'Egyszerűség és bonyolultság', 'Mi vagyok, és mi nem?' (a személyiség kapcsán), 'A boldogság keresése és korlátai' (kondicionálás), 'Problémák', 'Elvek, szabályok, normák', 'Érdekek' (a társadalmak organikus képződmények), 'Politikai konfliktusok' (forradalmak), 'Versengés és együttműködés' (társadalmi versengés) és 'Tudomány'.

2. Az evolúció jelentősége

Bonyolult dolgok kifejlődését teszi lehetővé.

Ráadásul tervező, tudatos közbeavatkozás nélkül működik, és olyan dolgokat is létre tud hozni, melyeket bonyolultságuk miatt tudatosan könnyen lehet, hogy nem is lehetne megtervezni, elkészíteni. Gondoljunk csak az emberre magára.

Lásd 'Az evolúció alapjai' témát.

Az evolúció által létrehozott dolgok magukon viselik az evolúció kézjegyét.

Ezért ezeknek a dolgoknak sok tulajdonságát meg lehet érteni, ha figyelembe vesszük, hogy az evolúció hozta létre őket. Ilyenek többek között az ember esetében a halandóság, a nemiség, az ember relatív szemlélete, versengő természete és képessége az együttműködésre.

Lásd ehhez 'A boldogság eredete és a forma hatalma' témában a dolgokat létrehozó mechanizmus, a forma és a tartalom kapcsolatát; 'Az evolúció és a halandóság', 'Az ember kétneműsége', az 'Emberi relativitás' és a 'Versengés és együttműködés' témákat.

Az evolúció összetettebb folyamat, mint amilyenek elsőre tűnik.

A kiválogatódásnál például nemcsak arról van szó, hogy az erősebb él túl és szaporodik. Szerepet játszik még ebben például az, hogy ki tetszik a másik nemnek (nemi szelekció), illetve a fajon belüli *csoportok* versengése (csoportszintű szelekció).

Lásd ezt részletesen 'Az evolúció logikája' témában.

Az evolúció egy tökéletlen folyamat.

Az ember hajlamos azt hinni, hogy az evolúció a tökéletességig csiszolja, amin dolgozik, például az élőlényeket. Ez nem igaz: mind az élőlények, mind az őket leíró örökítő anyag sok tökéletlenséget tartalmaz. Ennek az egyik oka az evolúciós folyamat véletlenszerűsége, logikátlansága, esetlegessége.

Bővebben lásd 'Az evolúció tökéletlensége' témában.

Az evolúció nem magyaráz meg mindent.

Bár sok mindenre fényt derített, különösen az élőlényekkel kapcsolatban, azért számos fontos kérdés nincs még lezárva. Ilyen mindenekelőtt az élet keletkezése, de az én felfogásom szerint az evolúció az elmét és az öntudatot sem feltalálta, sokkal inkább felfedezte és felhasználja – nem tudni tehát, hogy utóbbiak mik és honnan vannak.

Lásd ezekhez az 'Élet és fajok', 'Az elme szerkezete', és az 'Elvarratlan szálak' témákat.